רבי מאיר וברוריה – ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול

דף עבודה מלא • תנאים חלק ב • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר.. האתגר: התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש עייפות, ומתמלא בתסכול ובייאוש. רגע השיא: ברוריה שומעת את השקט, מבינה את שורש הבעיה, ומעירה לתלמיד בתוכחה אוהבת. היא מגלה לו את הסוד: "ערוכה בכל ושמורה" – תורה חייבת להילמד בקול, עם כל איברי הגוף, כדי שתישמר בלב. המסר: לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2].

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש...?

ג. מה הוביל אל הרגע: הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפִּנָּה וְהַתִּסְכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־שִׁירַת הַתּוֹרָה בּוֹקַעַת לְבַסּוֹף?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2].".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
ברוריה		
מעירה		
לתלמיד		

סדרו את אירועי „ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול”

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש…	_____
□	פְּתִיחָה: רֵיחַ שֶׁל בֹּקֶר וְקוֹל שֶׁל תּוֹרָה	_____
□	הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפִּנָּה וְהַתִּסְכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד	_____
□	הַהִתְעָרְבוּת שֶׁל בְּרוּרְיָה	_____
□	שִׁירַת הַתּוֹרָה בּוֹקַעַת לְבַסּוֹף	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש עייפות, ומתמלא בתסכול ובייאוש..	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: ברוריה שומעת את השקט, מבינה את שורש הבעיה, ומעירה לתלמיד בתוכחה אוהבת. היא מגלה לו את הסוד: "ערוכה בכל ושמורה" – תורה חייבת להילמד בקול, עם כל איברי הגוף, כדי שתישמר בלב..	□ נכון □ לא נכון
ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש…		
הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפִּנָּה וְהַתְּסִכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד		
שְׁירַת הַתּוֹרָה בּוֹקַעַת לְבַסּוֹף		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

---

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

---

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש...

2. פְּתִיחָה: רֵיחַ שֶׁל בֹּקֶר וְקוֹל שֶׁל תּוֹרָה

3. הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפִּנָּה וְהַתְּסִכּוֹל שֶׁל הַתַּלְמִיד

4. הַהִתְעָרְבוּת שֶׁל בְּרוּרְיָה

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול”

☐ יומן של ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. ברגע „ברוריה שומעת את השקט, מבינה את שורש הבעיה, ומעירה לתלמיד בתוכחה אוהבת. היא מגלה לו את הסוד: "ערוכה בכל ושמורה" – תורה חייבת להילמד בקול, עם כל איברי הגוף, כדי שתישמר בלב.”.

☐ מכתב אל ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר.: כיצד המעשה לימד אותי „לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2].”?

☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש עייפות, ומתמלא בתסכול ובייאוש.”?

☐ ספרו את „הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפְּנָה וְהַתְּסִכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד” מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש…		
הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפְּנָה וְהַתְּסִכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד		
שִׁירַת הַתּוֹרָה בּוֹקַעַת לְבַסּוֹף		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „בוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול״

א. אילו עמדתם לצד ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. בזמן „פִּתְיחָה: רֵיחַ שֶׁל בֹּקֶר וְקוֹל שֶׁל תּוֹרָה״, איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש עייפות, ומתמלא בתסכול ובייאוש.״ עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2].״.

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		□

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול”

זכירה: מה קרה בין „התלמיד משקיע ומתאמץ ללמוד, אך הוא לומד בשקט, בלחישה ורק בעיניים. כתוצאה מכך הוא שוכח את תלמודו, חש…” לבין „הַשֶּׁקֶט שֶׁבַּפָּנָה וְהַתִּסְכּוּל שֶׁל הַתַּלְמִיד”?

הבנה: מדוע היה הרגע „ברוריה שומעת את השקט, מבינה את שורש הבעיה, ומעירה לתלמיד בתוכחה אוהבת. היא מגלה לו את הסוד: "ערוכה בכל ושמורה" – תורה חייבת להילמד בקול, עם כל איברי הגוף, כדי שתישמר בלב.” נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2].” בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: לימוד התורה אינו קריאת עיתון או ספר רגיל. התורה היא תורת חיים. כדי להרגיש את המתיקות שלה ולזכור אותה, עלינו ללמוד אותה בקול, בניגון, בשמחה ובהתלהבות, מתוך שיתוף של כל הגוף [1, 2]..
המעשה של ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של ברוריה הצדקנית (בתו של הקדוש רבי חנינא בן תרדיון ואשת התנא רבי מאיר בעל הנס) - אשה חכמה וגדולה בתורה, ותלמיד צעיר בישיבה של רבי מאיר. יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„שִׁירַת הַתּוֹרָה בְּזוֹעֲקַת לְבַסּוֹף”, אקבל בלי נדר?

בעקבות „ברוריה מעירה לתלמיד שצריך ללמוד בקול” אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	25	